

Hvad skete der på skimmelsiden i 2022 og hvilken betydning vil det få for skimmelstrategier i 2023

Lars Bødker

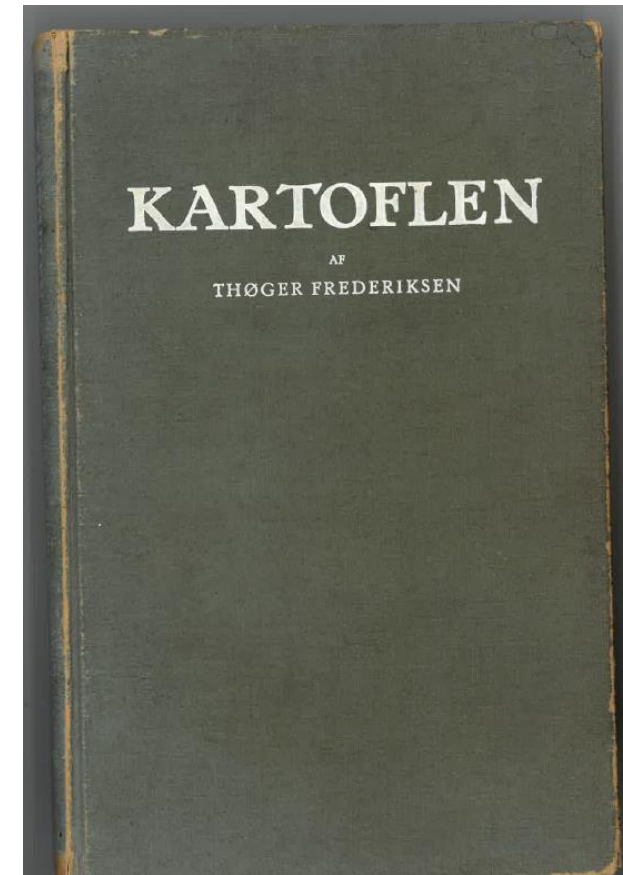
DLA Planteværnsmøder 6. februar 2023

STØTTET AF
Kartoffelafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

1944

1- 2 behandlinger: 1. behandling 8.-20. juli. 2. behandling
en snes dage senere – Bordeaux væske

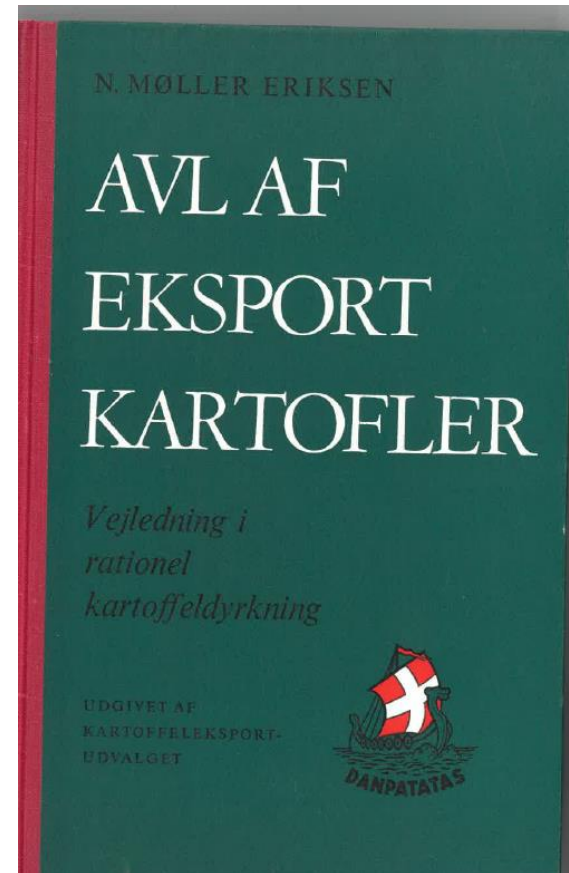

1962

To behandlinger er lønnende: 1. behandling 8.-20. juli. 2. behandling en snes dage senere – Maneb/Dithane Z-78

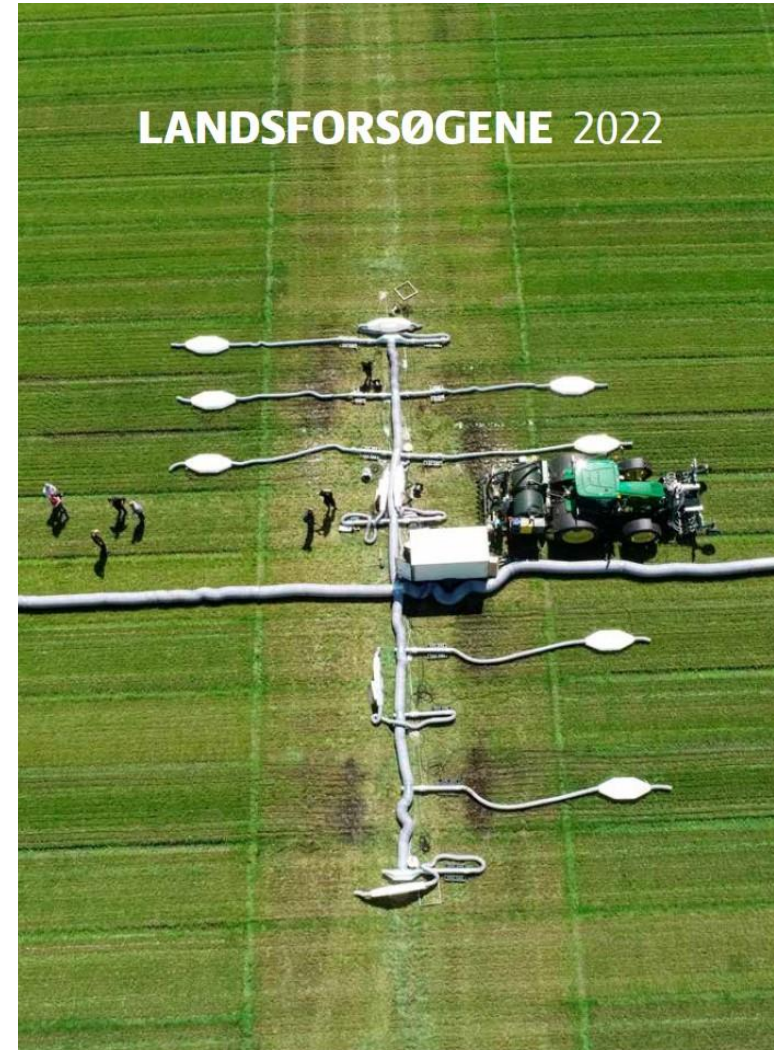
Beskyttende sprøjtninger mod kartoffelskimmel vil det ene år med det andet kunne betale sig.

2022

12 - 14 behandlinger. 1. behandling 5.-10. juni.

Merudbyttet på knapt 20.000 kr. pr. ha.

Landbrugsinfo august 2022

SEGES
INNOVATION

LANDBRUGSINFO

[< Tilbage](#)
Planter

24. august

Virkningen af Revus over for kartoffelskimmel varierer

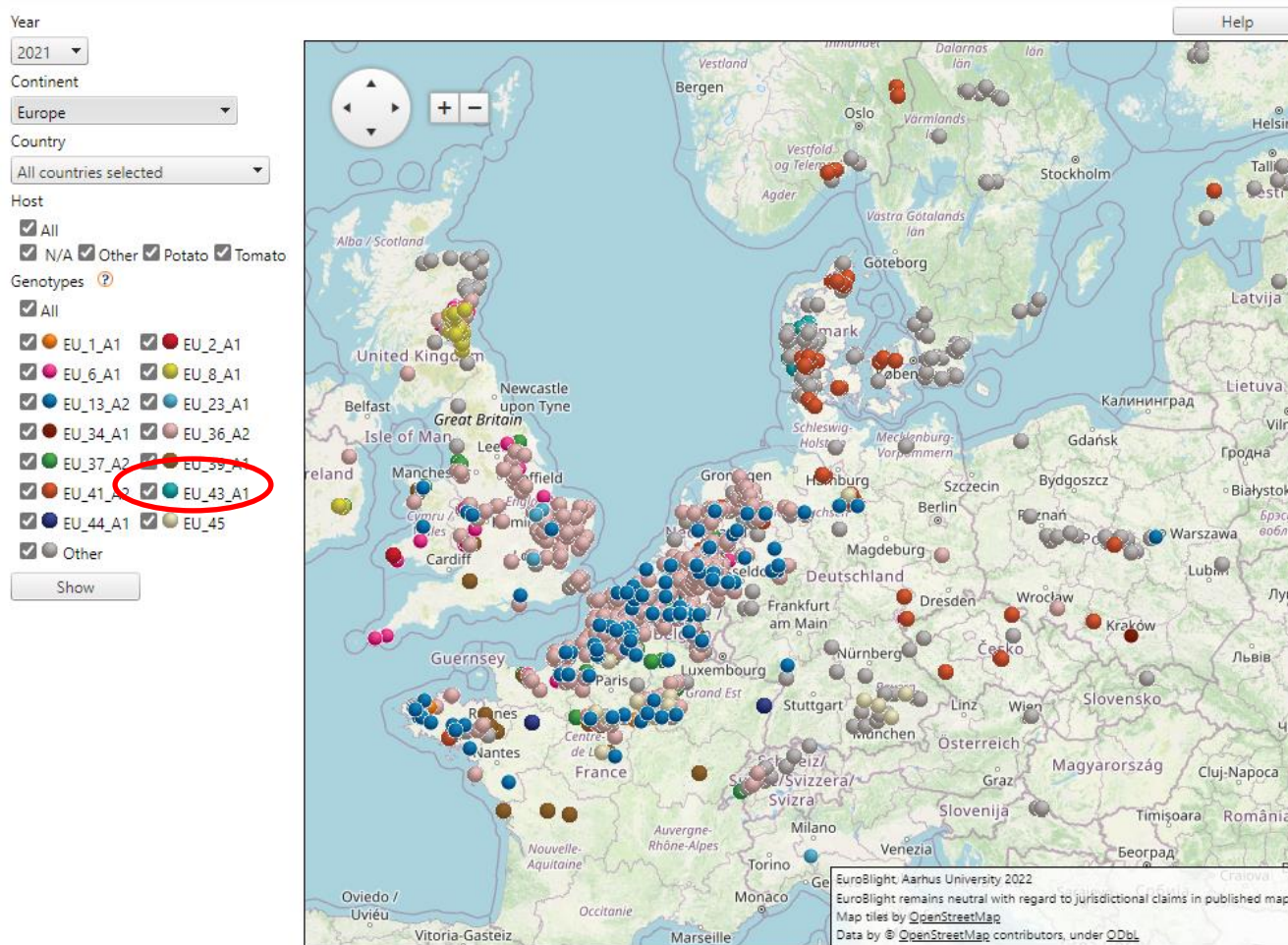
I forsøgsmarken i Arnborg er der i flere forsøg set vigende effekt, hvor der forsøgs-mæssigt er behandlet ugentlig med Revus (mandipropamid) igennem hele vækstsæsonen.

Anbefaling - august 2022

- Forsigtighedsprincip - anbefales ikke at anvende Revus resten af sæsonen
- Ingen tegn på vigende effekt overfor nogen af de øvrige skimmelmidler
- God effekt af en strategi med skiftende anvendelse af Ranman og Revus i blanding med cymoxanil, Proxanil eller Zorvec Enicade.

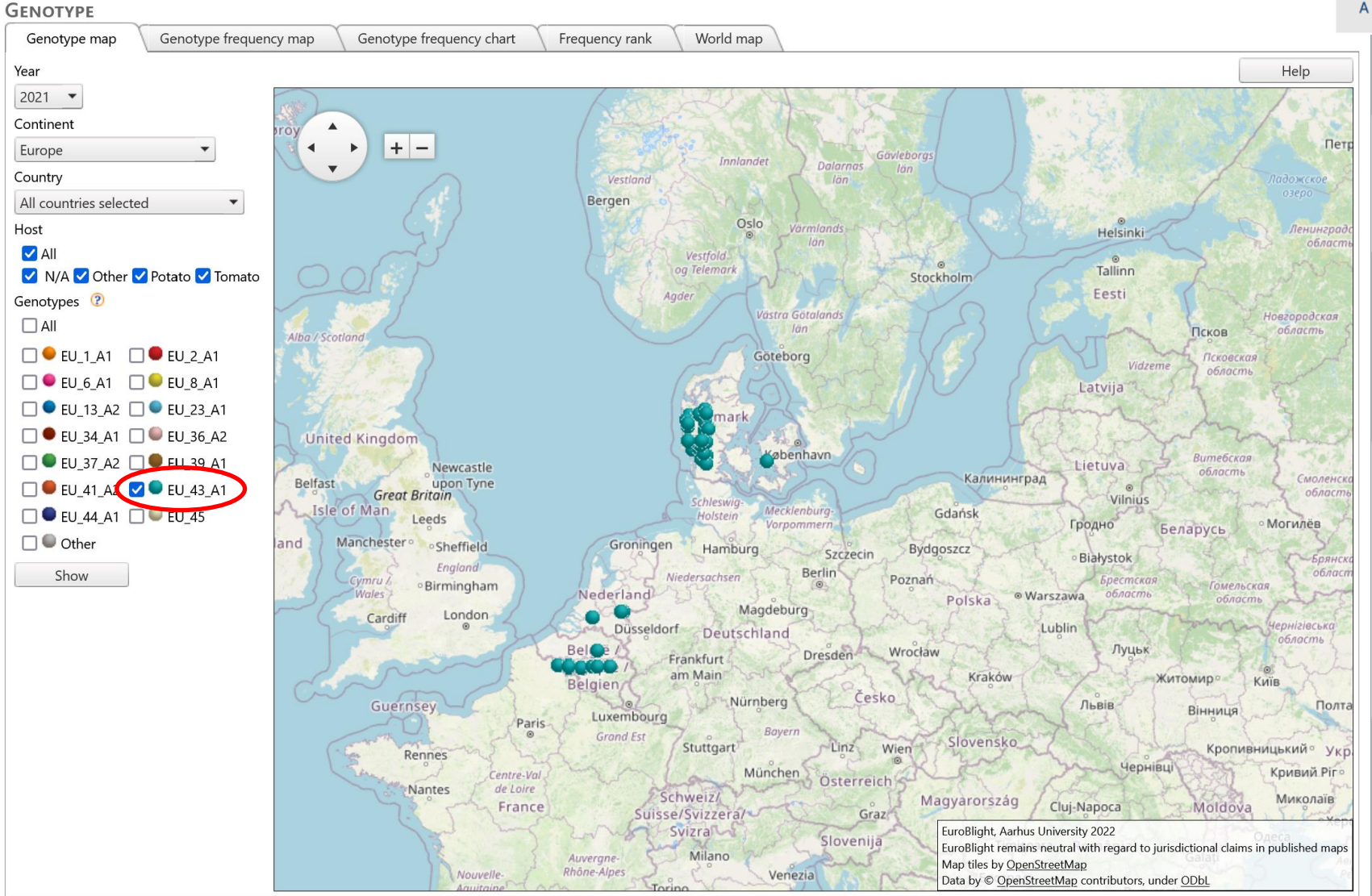
Genotype - Euroblight

Genotype Map

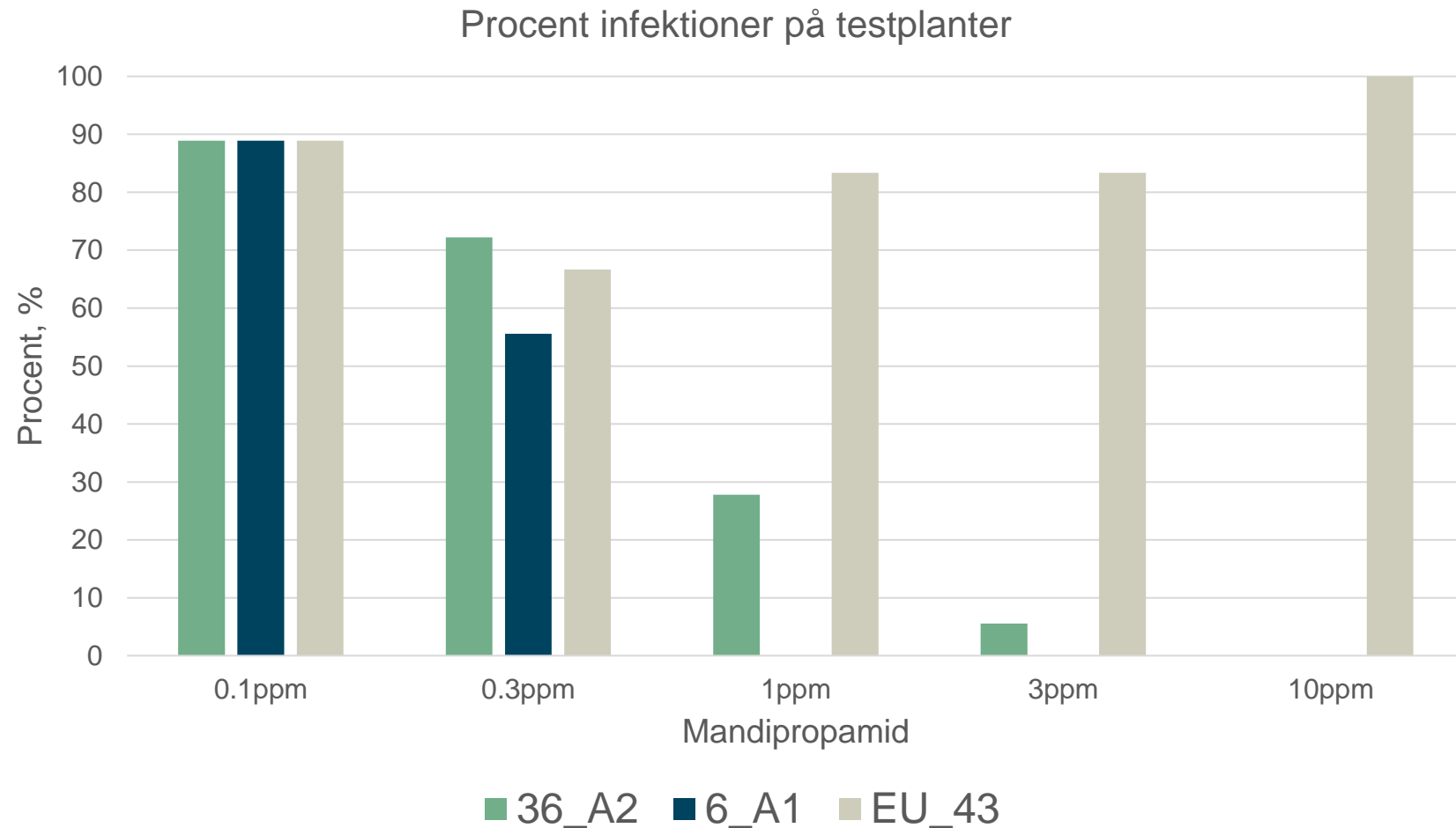
(Jens G. Hansen AU 2022)

EU43 finds også I Holland og Belgien - 2021

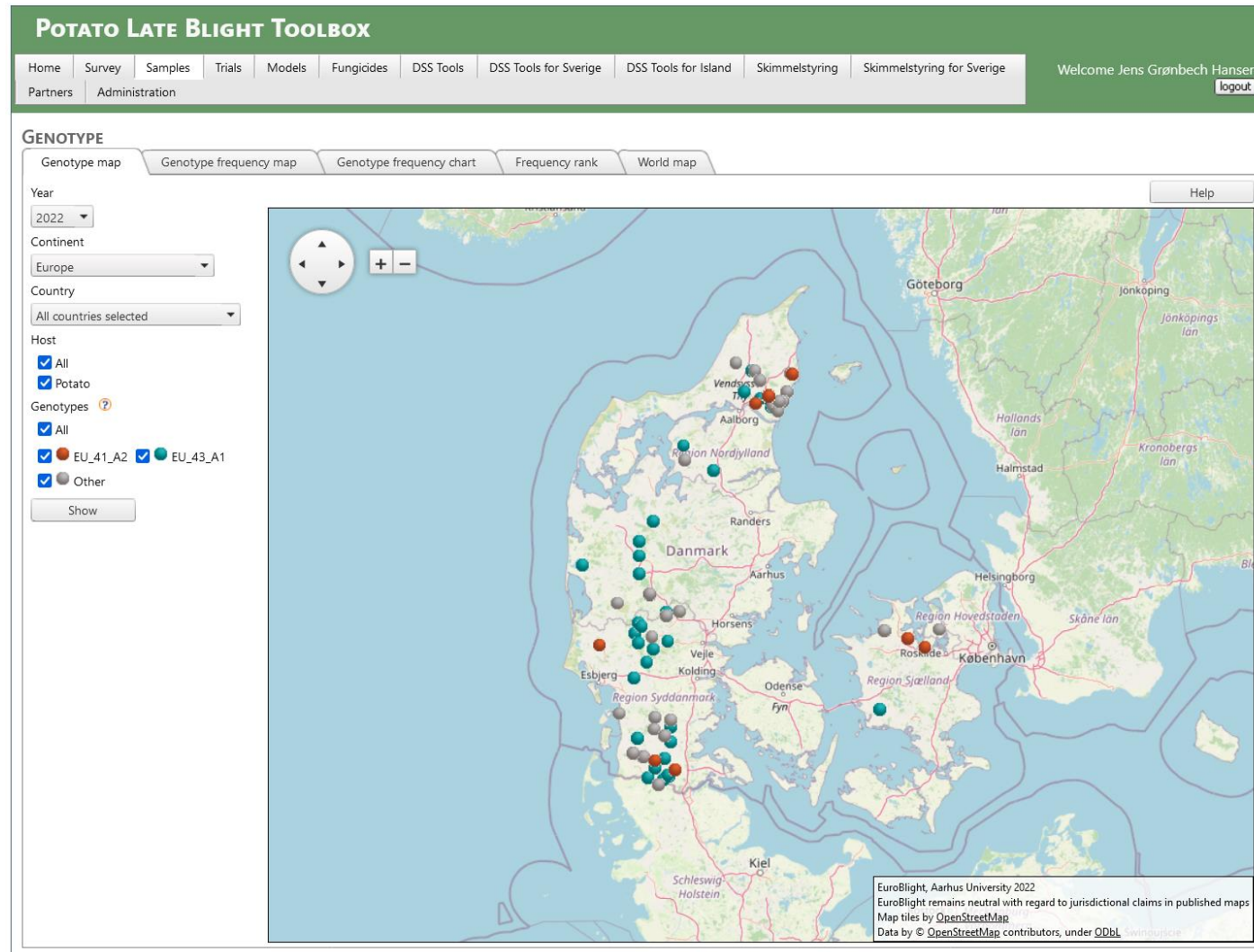

Resistens overfor mandipropamid – EU43

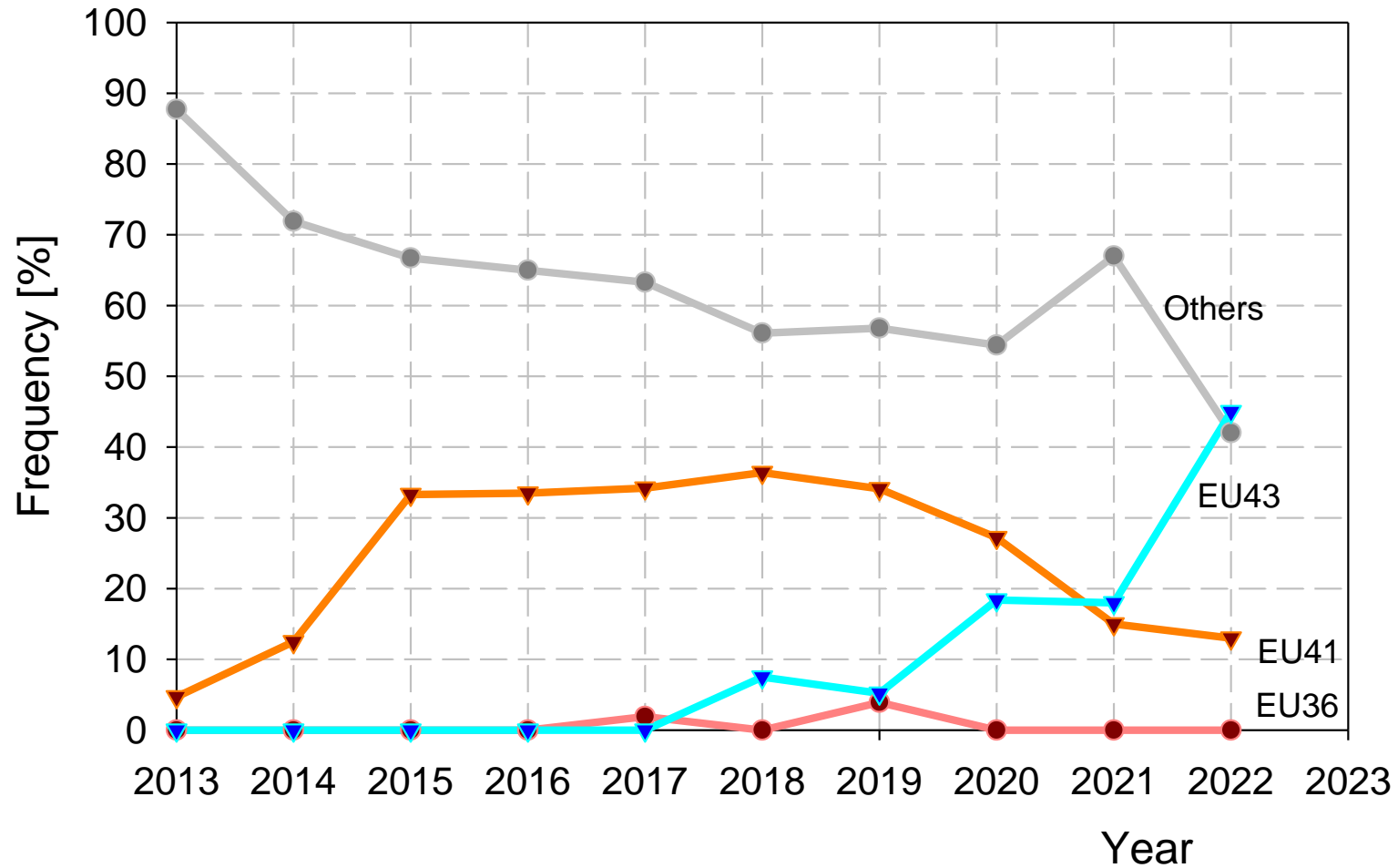
(James Hutton Institute, 2022)

100 % resistens blandt EU 43

(Jens G. Hansen AU 2022)

Genotyper i Danmark

(Isaac Kwesi Abuley & Jens G. Hansen 2023)

Risiko for godkendelsen af cyazofamid i 2023 (Ranman Top, Azuleo)

Pesticid-stoffer overskrider kravværdi i varslingsystem for udvaskning til grundvand

16-01-2023

På testmarkerne i VAP undersøges det, om godkendte pesticider og deres nedbrydningsprodukter udvasker til grundvand. Formålet med at teste godkendte pesticider og deres nedbrydningsprodukter i VAP er bl.a. at afklare, om Miljøstyrelsen skal regulere midler med stofferne anderledes pga. en uacceptabel risiko for udvaskning til grundvand.

VARSLINGSSYSTEM FOR UDVASKNING AF PESTICIDER TIL GRUNDVAND

Ekstraordinær afrapportering af cyazofamid-test på VAP-marken i Jydevad inklusiv understøttende laboratorieforsøg

MONITERINGSPERIODE
APRIL 2020 TIL JUNI 2022

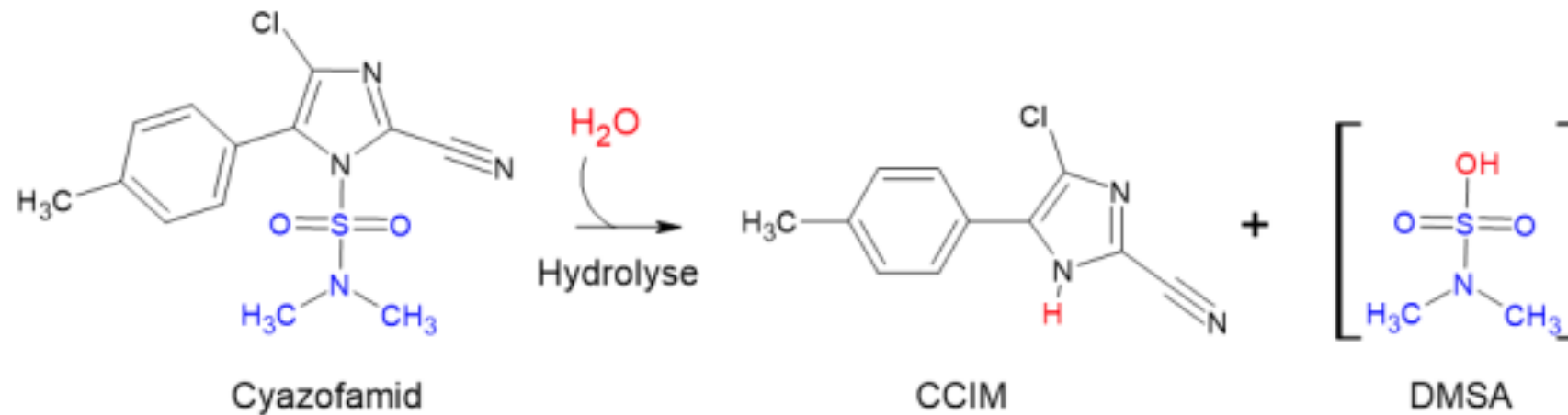

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland
Afdeling for Geokemi

Aarhus Universitet
Institut for Agroøkologi
Institut for Ecoscience

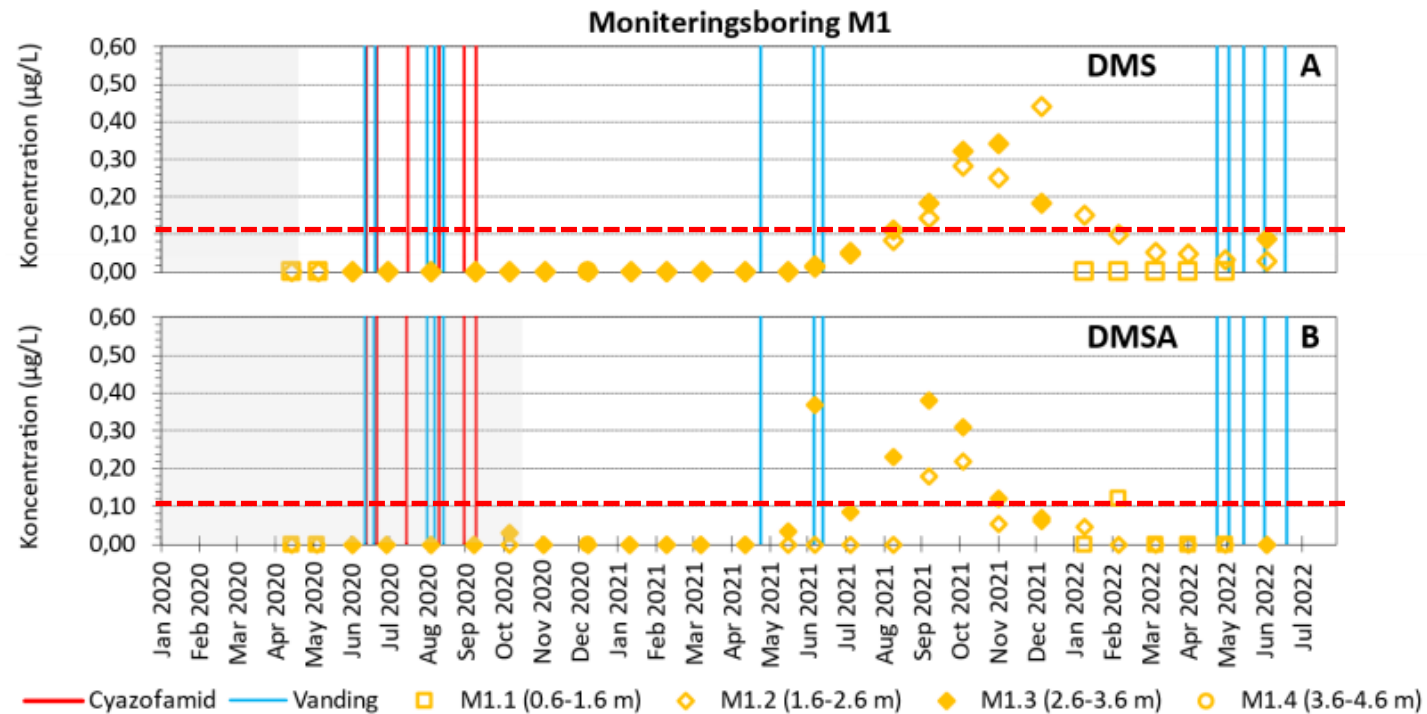
Cyazofamid og DMSA

Figur 2. Foreslået hydrolyse af cyazofamid og dannelse af hydrolyseprodukterne CCIM og DMSA. CCIM er beskrevet som hydrolyseprodukt fra cyazofamid i EFSA-konklusionen på cyazofamid (EFSA 2020). DMSA er ikke tidligere beskrevet som hydrolyseprodukt fra cyazofamid.

Fund i vertikale boringer

Figur 4. DMS- og DMSA-koncentrationer målt i boring M1 på Jyndeved. A, viser målte DMS-koncentrationer og B, viser målte DMSA-koncentrationer. De gråskraverede områder viser perioder, hvor prøver har været frosset ned inden analyse. Røde lodrette streger repræsenterer sprøjtninger med cyazofamid og blå streger vanding af marken.

MST - konklusioner

- Fund af DMS og DMSA er så markante, at svampemidlerne med cyazofamid ikke er sikre at anvende ift. udvaskning til grundvand
- Miljøstyrelsen har udsendt partshøring med henblik på at tilbagekalde godkendelsen for svampemidlerne med cyazofamid
- DMS - velkendt problem - danske vandværker
- DMS - sundhedsmæssigt acceptabelt niveau på 10 mikrogram pr. liter
- DMSA - data er mangelfulde
- Ny godkendelse af svampemiddel med cyazofamid vil kræve yderligere data for både DMS og DMSA og en genregistrering med nyt reg. nr.

Strategi 2022

Nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Antal behand	Mængde, l/ha	Pris, kr./kg/l	Omkostninger, kr./ha
Uge	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37				
Dato	12-jun	19-jun	26-jun	03-jul	13-jul	13-jul	24-jul	31-jul	07-aug	14-aug	21-aug	28-aug	04-sep				
Ranman Top/Azuleo		0,5		0,3	0,3				0,5			0,5	0,5	6	2,6	419	1.089
Revus	0,6		0,6				0,6	0,6		0,6	0,6			6	3,6	325	1.170
Shirlan/Zignal/Banjo														0	0	528	0
Zorvec				0,15	0,15									2	0,3	1.437	431
Proxanil								2						1	2	239	478
Cymbal/Option			0,25						0,25		0,25			3	0,75	280	210
Amistar														0	0	235	0
														12			3.379

Strategi 2023 - stivelseskartofler

Nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Antal behand.	Mængde, l/ha	Pris, kr./kg-l	Omkostninger, kr./ha
Uge	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37				
Dato	12-jun	19-jun	26-jun	03-jul	13-jul	13-jul	24-jul	31-jul	07-aug	14-aug	21-aug	28-aug	04-sep				
Ranman Top/Azuleo																	
Revus							0,6			0,6				2	1,2	325	390
Shirlan/Zignal/Banjo	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4			0,4	0,4		0,4	0,4	0,4	10	4	528	2.112
Zorvec				0,15	0,15									2	0,3	1.437	431
Proxanil		2					2			2				3	6	239	1.434
Cymbal/Option	0,25		0,25					0,25	0,25		0,25	0,25		6	1,5	280	420
Amistar							0,5							1	0,5	235	118
														24			4.905
	Indledende blok			Zorvec blok			Proxanilblok				Afsluttende blok						

Meromkostning kr.1.526

Strategi 2023 – spise/læggekartofler

Nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Antal behand.	Mængde, l/ha	Pris, kr./kg-l	Omkostninger, kr./ha
Uge	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37				
Dato	12-jun	19-jun	26-jun	03-jul	13-jul	13-jul	24-jul	31-jul	07-aug	14-aug	21-aug	28-aug	04-sep				
Ranman Top/Azuleo																	
Revus														0	0	325	0
Shirlan/Zignal/Banjo	0,4	0,4	0,4	0,4		0,4	0,4	0,4	0,4					8	3,2	528	1.690
Zorvec			0,15	0,15										2	0,3	1.437	431
Proxanil						2								1	2	239	478
Cymbal/Option	0,25	0,25					0,25	0,25	0,25					5	1,25	280	350
Amistar						0,5								1	0,5	235	118
														17			3.066
	Indled blok		Zorvec blok			Afsluttende blok											

Take home message

- Shirlan må kun bruges 10 gange. Skal altid blandes med et andet middel.
- Der anvendes fuld dosering af Shirlan
- I indledende blok anvendes tre behandlinger med Shirlan, hvor der blandes med Cymbal eller Proxanil afhængig af smitterisikoen.
- To Zorvec-behandlinger lægges med 10-11 dages interval, når der er begyndende skimmel i Danmark, men ikke i marken. Brug registreringsnettet.
- Revus anvendes første gang lige efter Zorvec-blokken på grund af en langtidsvirkning (residualeffekt) af Zorvec, og for at vi kan nå at få de første testresultater inden anvendelsen.

Take home message

- Revus blandes altid med Proxanil for at opretholde en god effekt overfor de isolater som er resistente overfor Revus.
- Det er muligt eventuelt at udskifte Revus med Amistar i den såkaldte Proxanil-blok på grund af den fortsat gode virkning (residualeffekt) af Zorvec. Sideeffekt på Cercospora bladplet, Alternaria og andre mindre betydende svampe.
- Proxanil-blok udbringes med 7 – 14 dages interval afhængig af smittetrykket.
- Afsluttende blok indeholder tre behandlinger med Shirlan, hvor der tilsættes Cymbal i de to første og kun i den sidste efter behov.

Konsekvenser for 2023

- Der kan lige akkurat udføres 12-13 behandlinger
- Forventet rimelig effekt i 2023 og nok også 2024-2025 – derefter?
- Der skal blandes for at forebygge resistens mod tilbageværende midler
- Forbruget af pesticider vil stige markant
- Det bliver ca. 1.000-1.500 kr. dyrere pr. ha i stivelseskartofler
- Montering af resistens overfor svampemidler
- Intensiveret forædling, men bred vifte af resistente sorter er 8-10 år ude i fremtiden

- Det skal nok gå!

